

Neželjeni događaji u zdravstvu, uzroci, posledice i aktivnosti za njihovo sprečavanje

SSS Tanja Erdeljanović

Zakonska regulativa

Zakon o zdravstvenoj zaštiti (Sl. glasnik RS", br. 25/2019 i 92/2023 -) - okvir za funkcionisanje zdravstvenog sistema Srbije.

PRAVILNIK O POKAZATELJIMA KVALITETA ZDRAVSTVENE ZAŠTITE I O PROVERI KVALITETA STRUČNOG RADA
(**"Sl. glasnik RS", br. 123/2021**)

PRAVILNIK O AKREDITACIJI ZDRAVSTVENIH USTANOVA, DRUGIH PRAVNIH LICA I PRIVATNE PRAKSE Sl. glasnik RS", br. 56/2019)

PRINCIPI KVALITETA ZDRAVSTVENE ZAŠTITE

- Usmerenost na korisnika-pacijenta
- Bezbednost korisnika i aktera sprovođenja zdravstvene zaštite
- Delotvornost-pružena zdr.zaštita je odgovarajuća za pacijenta ,a intervencija je postigla željeni ishod
- Pravovremenost
- Pravičnost

AKREDITACIJA

je postupak ocenjivanja kvaliteta rada
zdravstvene ustanove na osnovu primene
optimalnog nivoa utvrđenih standarda
rada
zdravstvene ustanove u određenoj oblasti
zdravstvene zaštite, odnosno grani
medicine.

Ciljevi akreditacije podrazumevaju:

- unapređenje kvaliteta rada zdravstvene ustanove
- bezbednost pacijenta
- obezbeđenje delotvornog i isplativog pružanja zdravstvenih usluga,
- stvaranje jednakih ili približnih uslova za pružanje zdravstvenih usluga u celom sistemu zdravstvene zaštite
- uspostavljanje poverenja korisnika zdravstvene zaštite
- unapređenje menadžmenta u zdravstvu

Inicijalni ciljevi za bezbednost pacijenta su:

Procedure u hirurgiji vezane za bezbednost

Svođenje na minimum mogućnosti nastanka infekcija u ustanovama

Bezbedno rukovanje lekovima

Nega i lečenje “pravog” pacijenta

Do bezbednog lečenja eliminisanjem/svođenjem na minimum neželjenih događaja

- Ne retko se dešava da se neka hirurška procedura sprovede na pogrešan način (uključujući pogrešnu stranu tela, pogrešan organ, pogrešno mesto, pogrešan implant i pogrešnu osobu), ali ako do toga dođe posledice su velike po zdravlje pacijenta.

HIRURŠKA KONTROLNA LISTA

- Upotrebom Hirurške kontrolne liste SZO za operacionu salu na jednostavan način obezbeđuju se: neophodne informacije o pacijentu, koje su poznate svim članovima tima i dobra komunikacija u okviru tima.
- Kontrolna lista se fokusira na tri ključna perioda u operacionoj sali: pre davanja anestezije, pre hirurškog reza i pre nego što pacijent napusti operacionu salu. Primjenjuje se širom sveta, a njena primena počela je i u zdravstvenim ustanovama u Srbiji.

Pre uvođenja u anesteziju

(uz prisustvo medicinske sestre i anesteziologa)

Ime i prezime
pacijenta:.....

Da je pacijent potvrdio svoj identitet,
mesto, zahvat i saglasnost?

☐ Da

Da li je mesto hirurškog reza označeno?

☐ Da

☐ Nije primenjivo

Da li je obavljena provera aparata i
medikamenata za anesteziju?

☐ Da

Da li je puls – oksimetar priključen i u
funkciji?

☐ Da

Da li pacijent ima:

Alergije?

☐ Ne

☐ Da

Otežano disanje ili respiratorne rizike?

☐ Ne

☐ Da, i oprema / asistencija je
omogućena

**Rizik od gubitka > 500 ml krvi (7 ml/kg za
decu)?**

☐ Ne

☐ Da, i potrebne tečnosti i intravenozni /
centralni pristup su planirani

Pre hirurškog reza

uz prisustvo medicinske sestre, anesteziologa i
hirurga)

☐ Svi članovi tima su se predstavili
imenom i funkcijom.

☐ Potvrđeno je ime pacijenta, zahvat i
mesto hirurškog reza.

Da li je primenjena antibiotska profilaksa
u poslednjih 60 minuta?

☐ Da

☐ Nije primenjivo

Očekivane kritične situacije

Za hirurga :

☐ Koji su kritični ili nesvakidasnji koraci?

☐ Koliko će događaj trajati?

☐ Koliki je očekivani gubitak krvi?

Za anesteziologa:

☐ Da li postoje neke specifičnosti vezane
za pacijenta?

Za tim medicinskih sestara:

☐ Da li je sterilnost (uključujući vrednosti
pokazatelja) potvrđeno?

☐ Da li postoje pitanja / problemi u vezi
sa opremom?

Da li su neophotna snimanja prikazana

☐ Da

☐ Nije primenjivo

Pre nego što pacijent napusti operacionu salu

(uz prisustvo medicinske sestre, anesteziologa
i hirurga)

Medicinska sestra usmeno potvrđuje:

☐ Naziv zahvata

☐ Obavljeno brojanje instrumenata,
kompresa i igala

☐ Označavanje uzoraka (naglas
pročitati oznake uzoraka,
uključujući ime pacijenta)

☐ Da li postoje problemi sa opremom
koje je potrebno resiti?

Za hirurga, anesteziologa i sestru:

☐ Šta su ključna pitanja za oporavak i
tretman ovog pacijenta?

**Pacijent se po završetku operacije
upućuje u:**

☐ Sobu za buđenje

☐ Intenzivnu negu

☐ Odeljenje

Potpis anesteziologa:.....

Potpis anestezičarke:.....

Potpis hirurga:.....

Potpis instrumentarke:.....

Datum:.....

- Da bi se infekcije, koje nastaju u ustanovama, svele na minimum neophodne su kombinovane i multidisciplinarne strategije.
- Postoje brojni dokazi koji pokazuju da upotreba antiseptika za higijenu ruku doprinosi smanjenju infekcija nastalih u ustanovama i zato treba da zauzmu centralno mesto kako bi se osigurala bezbednost pacijenta.
- Svetsko udruženje za bezbednost pacijenta SZO ima dobro objašnjene smernice i procedure za higijenu ruku (dostupne na internetu).
- Iako su delimično sprovedene strategije za primenu higijene ruku u zdravstvenim ustanovama Srbije, implementacija nije u potpunosti izvršena.

Wash YOUR HANDS!

Hands
that look
clean can still
have icky
germs!

① Wet

② Get
Soap

③ Scrub

④ Rinse

⑤ Dry

www.cdc.gov/handwashing

GLOBAL HANDWASHING DAY

OCTOBER 15

Svođenje na minimum mogućnosti nastanka infekcija u ustanovama

Ustanova sprovodi strategiju za pranje ruku:

Predlaže strategiju za higijenu ruku i obezbedi edukaciju za njenu primenu,

zahteva primenu strategije i

redovno prati pravilno sprovođenje strategije

5. мај

Светски дан хигијене руку у здравственим установама

Безбедност почиње овде.

САЧУВАЈТЕ
ЖИВОТЕ
Оперите своје руке

Чиста нега
Сигурна нега
2005-2015

Препорука за хигијену руку у здравственим установама

ХИГИЈЕНА РУКУ

КАДА?

Пет момената за хигијену ваших руку*

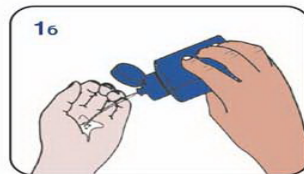
* И након скидања рукавица УВЕК обавити хигијену руку

ХИГИЈЕНА РУКУ СРЕДСТВОМ НА БАЗИ АЛКОХОЛА

ЧИСТЕ РУКЕ – БЕЗБЕДНЕ РУКЕ
ПРЕВЕНЦИЈА БОЛНИЧКИХ ИНФЕКЦИЈА

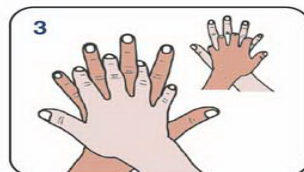
Ставити довољно средства на руке да покрије све површине шака

1b

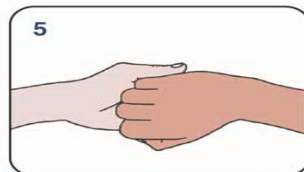
Трљати дланове један о други

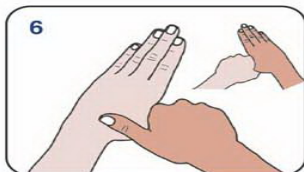
Испреплићући прсте, трљати длан једне шаке о надлактицу друге

Испреплићући прсте, трљати дланове један о други

Прсте спојити у пределу јагодица, савити их и трљати дорзалном страном прстију о длан друге шаке

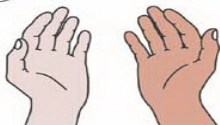

Шаком обухватити палац друге руке и трљати га кружним покретима

Прсте скупити на длан друге шаке и трљати кружним покретима

Време 20-30 секунди

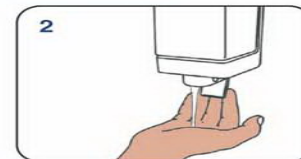
ОСУШЕНЕ, ваше руке су безбедне за негу пацијента

ПРАЊЕ РУКУ ВОДОМ И САПУНОМ

ЧИСТЕ РУКЕ – БЕЗБЕДНЕ РУКЕ
ПРЕВЕНЦИЈА БОЛНИЧКИХ ИНФЕКЦИЈА

Наквасити руке водом

Узети довољну количину течног сапуна да покрије све површине дланова

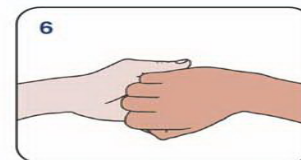
Трљати дланове један о други

Испреплићући прсте, трљати длан једне шаке о надлактицу друге

Испреплићући прсте, трљати дланове један о други

Прсте спојити у пределу јагодица, савити их и трљати дорзалном страном прстију о длан друге шаке

Шаком обухватити палац друге руке и трљати га кружним покретима

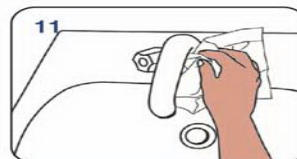
Прсте скупити на длан друге шаке и трљати кружним покретима

Испрати руке водом

Осушити руке папирним убрусом...

...и њиме затворити славину...

...и ваше руке су чисте, а нега пацијента безбедна

PUTEVI PRENOŠENJA intrahospitalnih infekcija?

- **DIREKTNI**-ruke osoblja, Fligeove kapi(100 mikrona-do 2 m)
- **INDIREKTNI**: kontaminirani predmeti: termometri, stetoskopi, poveske....

Medicinska oprema (respiratori, aparati za hemodijalizu, infuzioni rastvori, vazduh ,hrana, voda instrumenti

Bezbedno rukovanje lekovima

Koncentrovani elektroliti

Korišćenje narotika

Korišćenje infuzionih pumpi

OLEGIF.COM

Koncentrovani elektroliti

SZO navodi da su mnoge zemlje sveta identifikovale koncentrovani KCl kao lek visokog rizika

Stroga kontrola naručivanja, čuvanja, pripreme, upotrebe i dokumentacije

Ukloniti koncentrovane elektrolite van odeljenja za lečenje pacijenta

Sprečiti mešanje sa slično pakovanim rastvorima,

Ukoliko se čuvaju na odeljenjima sa ostalom terapijom obeležiti ih fluorescentnim nalepnicama za upozorenje i naznačiti da je potrebno rastvoriti

- Prilikom rukovanja lekovima može doći do propusta vezanih za bezbednost pacijenta I greške mogu imati višestruke posledice. Prethodno predložene aktivnosti odnose se na rukovanje lekovima, koje ukoliko se ne sprovodi na adekvatan način može da ima potencijalno velike posledice po zdravlje pacijenata. Zbog toga se predlaže da se te aktivnosti prve uzmu u obzir.

- U slučaju kada se koncentrovani elektroliti zamene drugim sličnim rastvorima, koji se čuvaju na odeljenju za lečenje pacijenata ili u slučaju da se priprema intravenoznih rastvora nepravilno sprovodi, može doći do smrtnog ishoda.

Neadekvatno skladištenje i izdavanje lekova može biti opasno po zdravlje pacijenta. Upotreba infuzionih pumpi od strane osoblja koje ne poseduje adekvatnu obuku, može da dovede do neadekvatnog, neefektivnog ili rizičnog davanja lekova po zdravlje pacijenta.

Kalijum hlorid 7,45%

- Primenjuje se za nadoknadu kalijuma
- Oprez kod alergičnih, kod osoba sa visokom koncentracijom K i CL u krvi, kod srčanih bolesnika, kod bubrežnih bolesnika, kod anemije, kod pacijenata na dijalizi....
- Oprez u interreakciji sa drugim lekovima, digitalis, ACE inhibitori, NSAIL, antikoagulansi...

Infuzione pumpe

Obično se koristi za intravenozne infuzije, mada se povremeno koristi i za subduralne, subkutane, intraarterijske i epiduralne infuzije

Najčešće greške (USA 166 grešaka godišnje (2007), Engleska 700 godišnje ,40 smrtnih slučajeva (2011))

Nije sprovedena obuka

Greške u decimali

Pogrešna jedinica

Sličan naziv leka

Pogrešno pritisnuto dugme

Opasnosti

- Postoji opasnost od eksplozije ako se pumpa koristi u blizini zapaljivih anestetika. Pazite da pumpu postavite na bezbednu udaljenost od takvih izvora opasnosti.
- Visoki napon: Postoji opasnost od električnog udara ako se otvori ili odstrani kućište pumpe. Sve poslove servisiranja prepustite kvalifikovanom servisnom osoblju.
- Nemojte otvarati zaštitnu oblogu interfejsa RS232/pozivanje sestre kada se ne koristi. Potrebno je da se pridržavate mera predostrožnosti u pogledu elektrostatičkog pražnjenja (ESD) prilikom priključivanja interfejsa RS232/pozivanje sestre. Dodirivanjem kontakata priključaka možete prouzrokovati grešku u zaštiti od elektrostatičkog pražnjenja. Preporučuje se da sve radnje preduzima osoblje koje je prošlo odgovarajuću obuku.
- Ako ova pumpa padne na pod ili ako je izložena uticajima prekomerne vlage, prolivene tečnosti, vlažnosti vazduha ili visokih temperatura ili ako postoji sumnja da je na neki drugi način oštećena, stavite pumpu van upotrebe i zatražite pomoć kvalifikovanog servisnog inženjera. Prilikom transporta ili skladištenja pumpe koristite originalno pakovanje kad god je to moguće i pridržavajte se opsega temperature, vlažnosti vazduha i pritiska koji su navedeni u odeljku sa specifikacijama i na spoljnoj strani pakovanja.
- Ako ova pumpa počne da se ponaša abnormalno, stavite pumpu van upotrebe i obratite se kvalifikovanom servisnom inženjeru.
- Takođe treba paziti da se osigura da kablovi za napajanje i RS232 kablovi ne predstavljaju opasnost od spoticanja.
- Takođe treba paziti da se kablovi za napajanje i RS232 kablovi tako postave da ne predstavljaju opasnost od slučajnog povlačenja.

OBAVEZNO!!!

- Tražiti neophodnu obuku prilikom nabavke bilo kog aparata koji se koristi za lečenje pacijenata, a posebno onih koji aplikuju terapiju
- Insistirati na tome
- Tražiti pisano uputstvo za korišćenje na maternjem jeziku
- Ne koristiti uređaj koji ne radi ili se ponaša čudno (pišti, proizvodi zvukove, loše očitava....)

Narkotici!!!

Uklanjanje zaliha iz prostora predviđenog za lečenje i negu

Zalihe čuvati odvojeno od drugih lekova,

Zaključani u metalnom ormaru, ključ kod odgovorne osobe. Evidencija o primopredaji

Kontrolisana potrošnja, evidentirana uredno u knjizi overenoj od nadležnog organa(Ministarstvo zdravlja)

OBAVEZNO!!!

1. Trebovanje leka po pisanom nalogu lekara, na ime pacijenta sa čitko upisanim imenom, prezimenom, srednjim imenom, imenom leka, dozom i načinom davanja

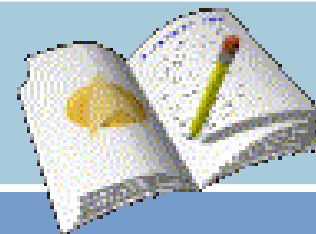
2. Aplikacija isključivo pacijentima kojima je propisan lek, uz evidentiranje doze, načina davanja i čitko popunjenog obrasca ko je aplikovao lek.

Dostavljanje potrošnje leka isključivo na pisanom obrascu po imenu pacijenta!!!

Nega i lečenje “pravog” pacijenta

U celom usvetu poznato je da pogrešna identifikacija može dovesti do grešaka :

1. Propisivanju i aplikaciji lekova

2. Transfuziji

3. Laboratorijskim i patohistološkim analizama

4. Izvođenju procedure na pogrešnoj osobi

- Pogrešna identifikacija pacijenata dovodi do grešaka u propisivanju i davanju lekova, transfuziji, ispitivanjima i sprovođenju procedura nad pogrešnom osobom.
- Najčešći oblik identifikacije je narukvica koju pacijent nosi oko zgloba. Međutim, često se dešava da narukvica nestane ili informacije koje se nalaze na njoj nisu tačne. Pored toga, do problema dolazi i kad osoblje ne uspe da odredi koje procedure, testovi i lekovi se odnose na određenog pacijenta.

- Pored toga, do problema dolazi i kad osoblje ne uspe da odredi koje procedure, testovi i lekovi se odnose na određenog pacijenta.
- Takođe se dešava da narukvice nemaju sistem kodiranja kako bi se lakše prepoznalo zdravstveno stanje pacijenta ili njegove potrebe.
- Dobro napravljen sistem za identifikaciju pacijenata rešava ovakve vrste problema i time se smanjuju rizici vezani za bezbednost pacijenta

Stari obrazac zdravstvene knjižice

Nov obrazac zdravstvene knjižice

PROBLEMI PRILIKOM IDENTIFIKACIJE?

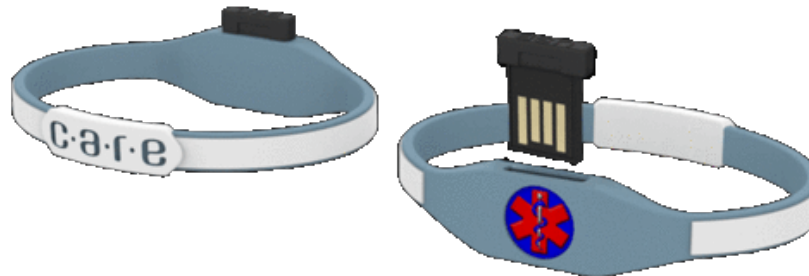
- Da li tražiti neki lični dokument radi identifikacije pacijenta? **DA**
- Ukoliko nema lični dokument ,šta onda? **UPISATI DA NE POSEDUJE LIČNE ISPRAVE**
- Šta ukoliko je maloletno lice? **UPISATI PODATKE OCA ILI MAJKE ILI ZAKONSKOG STARATELJA** (ukoliko ima dokument o tome)

- Uvek postoji deo gde piše napomena:
- Nek Vam ne bude teško da o tome napišete:
npr: podatke daje majka ime i prezime ,
nemamo identifikaciju,
pacijent tvrdi da se zove Petar Petrović, nema
dokument kojim to potvrđuje....

Kako sprečiti

Uvođenje protokola kod
specifičnih problema(
identifikacija pacijenata sa
istim imenom, pacijenata u
komi...identifikacija više
pacijenata bez imena....)

Proveriti identitet
pacijenata na prijemu

Koristiti identifikacione
narukvice

Upotreba dva identifikatora
za potvrđivanje identiteta (
vezati ime sa datumom
rođenja)

Do bezbednog lečenja eliminisanjem/svođenjem na minimum neželjenih događaja

Sama priroda aktivnosti koje se dešavaju u zdravstvenoj ustanovi
je podloga za nastanak neželjenih događaja

Najčešći problem koji ugrožava bezbednost pacijenata

U svetu 7-8 % , kod nas ?

5% izaziva stalnu invalidnost ,kod nas?

40 % može da se spreči,kod nas ?

- Neželjeni događaj je bilo koja neželjena povreda ili komplikacija koja dovodi do pojave invaliditeta, smrtnog ishoda ili produženog boravka u bolnici, a nastaje kao posledica rada menadžmenta u zdravstvenoj ustanovi

Neželjeni događaji do kojih najčešće dolazi su:

- povreda pacijenta,
- neophodna ili neplanirana operacija,
- infekcija nastala u zdravstvenoj ustanovi, prijem pacijenta u bolnicu do kojeg je došlo zbog nepravilnog lečenja na nivou primarne zdravstvene zaštite,
- ponovni prijem pacijenta zbog neadekvatnog lečenja,
- problemi sa transfuzijom krvi,

Neželjeni događaji do kojih najčešće dolazi su:

- neželjena reakcija na lek,
- srčani zastoj,
- respiratorni zastoj,
- padovi i
- smrtni ishodi.

Sistem prepoznavanja neželjenih događaja podrazumeva

- izveštavanje i
 - vođenje dokumentacije o neželjenim događajima,
 - analizu neželjenih događaja kako bi se odredile aktivnosti za sprečavanje ponavljanja neželjenog događaja,
- primena aktivnosti na unapređenju kvaliteta rada i objavljivanje rezultata.

Neželjena reakcija na lek

- Bilo kakva sumnja, na reakciju na lek, bilo koji simptom, može Vas navesti da pacijent ima reakciju i potrebno je prekinuti davanje leka, pozvati lekara i prijaviti neželjenu reakciju na lek

Ko može da prijavi neželjenu reakciju na lek

- Zdravstveni radnici
- Pacijenti
- Nosioc dozvole za lek

Kome se prijavljuje i kako

- Agenciji za lekove i medicinska sredstva
- Putem obrasca na sajtu
- Mejlom: nezeljene.reakcije@alims.gov.rs

Agencija za lekove i medicinska sredstva Srbije	Београд, Станка 458, 11221 Београд Тел: 011 39 51 145; Факс: 011 39 51 130 Е-пошта: nezajlena.reakcije@alims.gov.rs www.alims.gov.rs	Датум: _____ Свој Пр: _____
Регионални центар за фармаконадзор		Свој Пр: _____

Образац за пријављивање НЕЖЕЉЕНИХ РЕАКЦИЈА НА ЛЕК (НРЛ) за здравственог радника

Употребите образац да је нежељена реакција у вези са применом (једног или више лекова/лекова), наплатом Вас да потврдите овај образац и доставите га поштом, факсом или електронски. Немајте обавезу ако Вас неки подаци изостају. Довољно је само тражити на максималној развој. Нема Вас не буде тешко да потврдите образац, јер подаци могу бити значајни за безбедно коришћење лекова.

1. ПОДАЦИ О ПАЦИЈЕНТУ И НЕЖЕЉЕНИМ РЕАКЦИЈАМА НА ЛЕК (НРЛ)										
Иницијали*	Датум рођења	Старост*	Телесна	Пол*	ПОЧЕТАК НРЛ*			ЗАВРШЕТАК НРЛ		
				☐ M ☐ Z	дан	месец	година	дан	месец	година
ОПИС РЕАКЦИЈА* (значи или симптоми, укључујући релевантне податке лабораторијских тестова):										
Означити која узрок је НРЛ узрок:										
☐ смрт										
☐ животну угроженост										
☐ укључење или продужење болничког лечења										
☐ трајање или тежина општења/инвалидност										
☐ континуиране повреде										
☐ медицински значајно стање (како год)										
ДИЈАГНОЗА / СИНДРОМ ИСПОЉБЕНИХ РЕАКЦИЈА: _____										
ПРИМЕНЈЕНА ТЕРАПИЈА ЗА ЛЕЧЕЊЕ РЕАКЦИЈА: _____										
Уколико немате довољно простора, наплатите Вас за приложити додатне стране овог obrasca.										
ИСХОД НРЛ: ☐ опоравак без последица ☐ опоравак са последицама ☐ опоравак у току ☐ нема опоравка ☐ смрт ☐ непознато										
2. ПОДАЦИ О ЛЕКОВИМА ЗА КОЈЕ СУМЉАТЕ ДА СУ ДОВЕЛИ ДО НРЛ										
ЛЕКОВИ ПОД СУМЊОМ* (застава, име, INN, облик, јачина, промена, др. кориф)			Начин примене	Резиме дозирања	ИНДИКАЦИЈА	ПОЧЕТАК ПРИМЕНЕ	КРАЈ ПРИМЕНЕ			
НЕЖЕЉЕНА РЕАКЦИЈА ЈЕ ПРЕСТАЛА НАКОН ОБУСТАВЕ ПРИМЕНЕ ЛЕКА: ☐ ДА ☐ НЕ ☐ НЕПОЗНАТО						НЕЖЕЉЕНА РЕАКЦИЈА СЕ ПОНОВО ЈАВИЛА ПОСЛЕ ПОНОВНЕ ПРИМЕНЕ ЛЕКА: ☐ ДА ☐ НЕ ☐ НЕПОЗНАТО				
3. ПОДАЦИ О ИСТОБРАДНО ПРИМЕНЈИВАНИМ ЛЕКОВИМА										
ОСТАЛИ ПРИМЕНЈИВАНИ ЛЕКОВИ (застава, име, INN, облик, јачина, промена, др. кориф)			Начин примене	Резиме дозирања	ИНДИКАЦИЈА	ПОЧЕТАК ПРИМЕНЕ	КРАЈ ПРИМЕНЕ			
4. ВАЖНИ АНАМНЕСТИЧКИ ПОДАЦИ										
(болести, други болести, породица са другим последицама лекова, алергија, пушење и сл.)										
5. ПОДАЦИ О ИЗВЕШТАЧУ ОВОГ СЛУЧАЈА НРЛ										
Име и презиме*, специјалност:					Иницијал:					
Установа*:					Прести пријаве:					
Адреса:					☐ Лекор ☐ друго пријављивање случаја					
Телефон:					☐ Асистент ☐ Асистенте информације о нежељеној реакцији					
Е-пошта:					☐ Стоматолог ☐ Остали (навести):					
Потпис:					Пријава се односи на нежељену реакцију или на нежељену реакцију:					
Датум:					☐ Не ☐ Да, навести које _____					

*Обавезно издати податке

Хвала што сте пријавили нежељену реакцију на лек.

Primer 1:Pacijent je pao sa kreveta

- *Uzrok neželjenog događaja:* ne postoji ogradica za sprečavanje pada,pacijent pokušao da pozove sestru,nije ga čula,bila u drugoj sobi
- *Posledica neželjenog događaja:* pacijent ima slomljen nos,bio kod ORL,urađen RTG
- *Aktivnosti za sprečavanje:* trebovati krevete sa ogradicama, omogućiti bolju komunikaciju sa pacijentima uvođenjem pozivnog zvonca za sestre

Dokaz:Zahtev za nabavkom kreveta sa ogradicom i poziva pacijenata

Primer 2: Pacijent se okliznuo na hodniku

- *Uzrok neželjenog događaja:* Prilikom odlaska u toalet pacijent se okliznuo na sveže obrisane podove koji se nisu osušili
- *Posledica neželjenog događaja:* Uganuo je skočni zglob prilikom pada, postavljen mu je fiksacioni zavoj u UC, bio na RTG –u i kod ortopeda
- *Aktivnosti za sprečavanje:* Trebovati oznake za sveže oprane podove

Dokaz: Pisan zahtev za trebovanjem tabli „Vlažan pod,,

8.5. Нежељени догађаји који би се могли пријављивати¹⁴¹⁵

Нежељени догађаји	Врста	Појединости
Падови пацијента током лечења, амбулантног лечења, прегледа или трансфера	Пад који није био уочен	Оштећена страна је пацијент, а пад није био уочен од стране особља
	Пад који је био уочен	Оштећена страна је пацијент, а пад је био уочен од стране особља
Нестанак	Окружење у којем се спроводи лечење	Пацијент је нестao
Кашњење примене дијагностичких тестова/лечења	У вези са клиничком дијагностиком и општим лечењем*	Кашњење дијагнозе, лечења, претрага или резултата
	Трансфузија крви	Кашњење пријема
	У вези са лечењем или операцијом	Кашњење лечења
	Узорак*	Кашњење у раду лабораторије
Догађаји у вези са лабораторијским узорцима	Узорак*	Сваки догађај у вези са узорцима, на пример погрешна етикета или изведена погрешна анализа
Повреда или изложеност особља	Изложеност крви или телесним течностима или убуд иглом и повреда оштрим предметом или физичка повреда	Оштећена страна је запослени у здравственој установи
Изоостављена доза лека	Грешка у медикацији*	Изоостављена доза лека
Прописан/ординиран погрешан лек	Грешка у медикацији*	Погрешан назив лека
Погрешна доза лека	Грешка у медикацији*	Погрешна доза
Погрешна идентификација пацијента	Пријем, отпуст, трансфер	Погрешан пацијент, лични број исти код више пацијената, погрешна наруквица за идентификацију
	Узорак*	Погрешна етикета или узорак узет од погрешног пацијента
	Инвазивна хируршка метода	Погрешан пацијент
	Лечење	Погрешан пацијент
	Грешка у медикацији*	Погрешном пацијенту написан рецепт или ординиран лек
	Трансфузија крви	Погрешном пацијенту написан налог или ординирана трансфузија
Појава декубиталних рана код лежећих пацијената		
Компликације настале услед давања анестезије		
Поновљене операције у истој регији		
Механичка јатрогена оштећења настала приликом хируршке интервенције		
Тромбоемболијске компликације		
Појаву алергијске или друге посттрансфузијске реакције при давању крви или деривата крви	Трансфузија крви	
Апсцес	Апсцес настао након интрамускуларног давања инекције*	
	Апсцес настао након интравенског давања лека или раствора*	
Поломљена игла током давања инекције	*	

8.6. Образац за пријављивање нежељених догађаја (нацрт)

Образац попунио/ла _____

Датум _____

Нежељени догађај се може дефинисати на један од три следећа начина:¹⁶

Неочекивани и нежељени инцидент који је у директној вези са лечењем или услугама које су пружене пацијенту

Инцидент који се десио током процеса пружања здравствене заштите и који је резултирао повредом пацијента или смртним исходом

Нежељени исход за пацијента, укључујући повреду или компликације

Шта се десило?	Опис:
	Тежина стварне или могуће штете: Да ли је то озбиљан нежељени догађај (критичан инцидент)? Да _____ Не _____ <i>Озбиљан нежељени догађај</i> је онај који резултира озбиљним последицама по пацијента (неочекиваним смртним исходом, губитком екстремитета или виталног органа) или постоји значајан ризик од озбиљних последица. Особе које су биле укључене:
	Опрема која је била укључена:
	Место догађаја?
Време догађаја?	Датум:
Како се догађај десио?	Време (сат/минут):
Зашто се догађај десио?	Непосредни узроци:
Које мере су предузете или предложене?	Основни узроци:
	Уколико се десио озбиљан нежељени догађај, да ли сте извршили анализу основног узрока? Да _____ Не _____ Потребно накнадно додати резултате анализе основног узрока
	Непосредне:
Који је утицај догађаја?	Дугорочне:
Који су фактори смањили утицај, или могли да смање утицај догађаја?	Штета нанета пацијенту:
	Штета нанета установи:
	Остало:

POKAZATELJI KVALITETA RADA ZDRAVSTVENE USTANOVE

Zdravstvena ustanova koja ne prikazuje da ima problema, ne znači da je najbolja, već svoje probleme stavlja pod tepih i o tome ne priča.

Подаци потребни за израчунавање Показатеља се прикупљају месечно према подацима из извештаја о хоспитализацији, а који се води за сваког пацијента примљеног на стационарно лечење, такође и из температурно-терапијских листа, протокола болесника, протокола оперисаних, протокола умрлих, књига евиденција о порођајима и података о кадровима и постељама (рутинска статистика) и односе се на:

- Број исписаних болесника
 - Старост пацијента
 - Број умрлих
 - Број обдукованих
 - Број умрлих у току првих 48 сати од пријема у болницу
 - Број лечених од инфаркта миокарда
 - Број умрлих од инфаркта миокарда
 - Број умрлих од инфаркта миокарда у току првих 48 сати од пријема у болницу
 - Број лечених од церебро васкуларног инсульта
 - Број умрлих од церебро васкуларног инсульта
 - Број умрлих од церебро васкуларног инсульта у току првих 48 сати од пријема у болницу
 - Број оперисаних пацијената
 - Број неоперисаних пацијената
 - Број умрлих неоперисаних пацијената
 - Број умрлих оперисаних пацијената
 - Број трудница и породиља умрлих током хоспитализације
 - Број живорођене деце умрле до отпуста из болнице
 - Број порођаја
 - Број порођаја обављених царским резом
 - Број повреда породиља насталих при порођају
 - Број повреда новорођенчади насталих при порођају
 - Број дана болничког лечења свих пацијената лечених у посматраном периоду
 - Број болесника упућених у друге установе
 - Број медицинских сестара на одељењу
 - Број постеља на одељењу
 - Број хируршких интервенција обављених у хирушким салама
-
- Број преоперативних дана лечења за све хируршке интервенције обављене у хирушким салама
 - Број оперисаних пацијената у општој, спиналној, епидуралној анестезији
 - Број лекара укључених у оперативни програм

Месечну евиденцију о наведеним подацима води одељенска сестра за одређене организационе јединице/одељења. Месечна евиденција се води такође и за ниво здравствене установе и представља збир података одређених организационих јединица/одељења.

Šta su najčešći neželjeni događaji?

Padovi pacijenata

Kašnjenje primene dijagnostičkih testova

Pogrešna identifikacija pacijenta

Pojava dekubitusa

Komplikacije usled davanja anestezije

Ponovljene op.u istoj regiji (revizije operacija)

Tromboembolijske komplikacije

Alergija na lek.....

- Stalno tvrdimo da imamo mali broj medicinskih sestara, da smo opterećeni radom, da nas nema dovoljno?
- Da li šaljemo podatke nadležnima o tome?
Kako to da dokažemo?
 - Zašto to ne radimo?
 - Zbog!!!

Prepreke sa kojima se susrećemo:

Nedostatak znanja

Strah od kaznenih mera

Nedostatak podsticaja za promene u ponašanju

Nepostojanje jasnog postupka

Nedostatak resursa

Nedostatak podrške od strane rukovodstva

**Da li možemo nešto
promeniti?**

